

Εισαγωγή στη γλώσσα Java

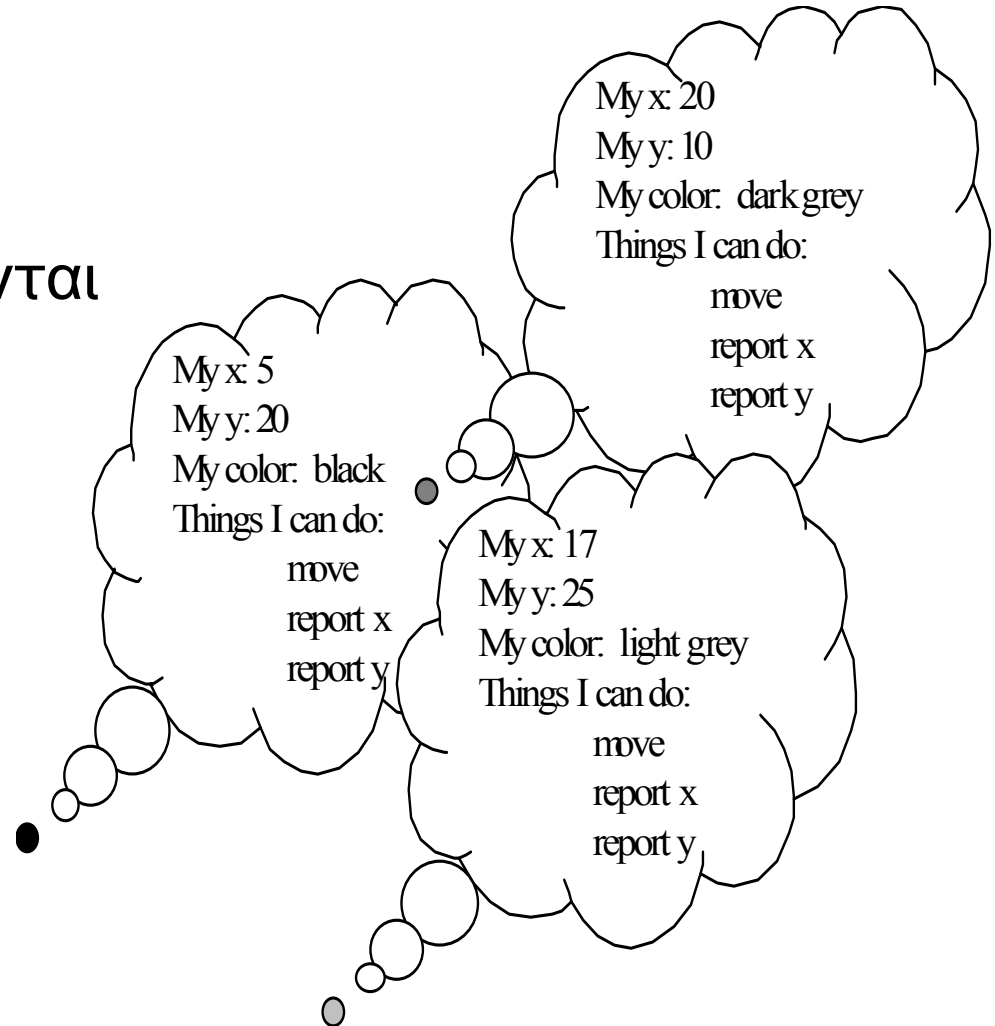

Franz Marc, *Rehe im Walde (II)*, 1913-14

Κωστής Σαγώνας <kostis@cs.ntua.gr>
Νίκος Παπασπύρου <nickie@softlab.ntua.gr>

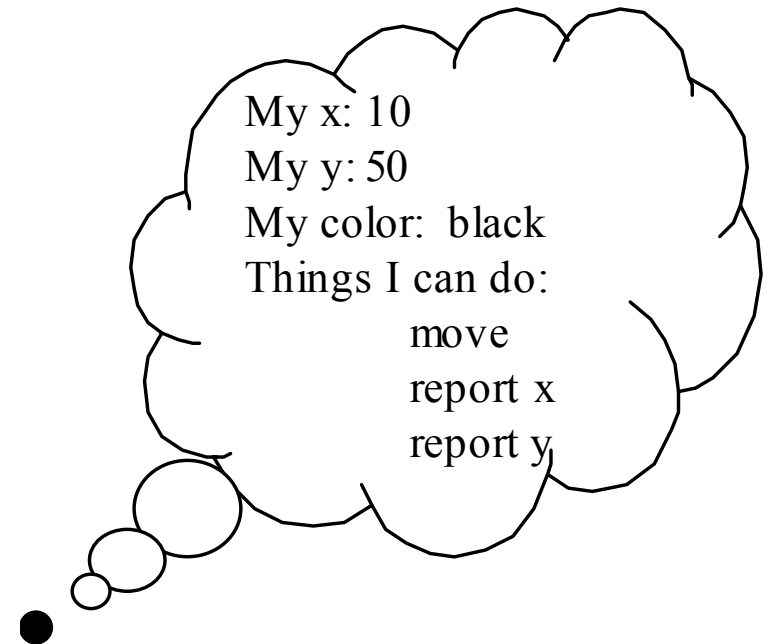
Παράδειγμα αντικειμενοστρεφούς τρόπου σκέψης

- Έγχρωμα σημεία στην οθόνη
- Τι δεδομένα αποθηκεύονται στο καθένα;
 - Οι συντεταγμένες του
 - Το χρώμα του
- Τι θέλουμε να μπορεί να κάνει το κάθε σημείο;
 - Να μετακινηθεί
 - Να αναφέρει τη θέση του

Η ορολογία της Java

- Κάθε σημείο είναι ένα **αντικείμενο (object)**
- Που περιλαμβάνει τρία **πεδία (fields)**
- Έχει τρεις **μεθόδους (methods)**
- Και κάθε αντικείμενο είναι ένα **στιγμιότυπο (instance)** της ίδιας **κλάσης (class)**

Αντικειμενοστρεφές στυλ προγραμματισμού

- Η επίλυση προβλημάτων γίνεται μέσω αντικειμένων:
 - μικρά δέματα από δεδομένα που ξέρουν πώς να κάνουν πράγματα στον εαυτό τους
- Δηλαδή η ιδέα δεν είναι ότι π.χ. *το πρόγραμμα ξέρει πώς να μετακινήσει ένα σημείο*, αλλά ότι *το σημείο ξέρει πώς να μετακινήσει τον εαυτό του*
- Οι γλώσσες αντικειμενοστρεφούς προγραμματισμού κάνουν πιο εύκολο το συγκεκριμένο τρόπο σκέψης και προγραμματισμού

Παράδειγμα ορισμού κλάσης στη Java

```
public class Point {  
    private int x,y;  
    private Color myColor;  
}
```

field definitions

```
    public int currentX() {  
        return x;  
    }
```

```
    public int currentY() {  
        return y;  
    }
```

```
    public void move(int newX, int newY) {  
        x = newX;  
        y = newY;  
    }  
}
```

method definitions

Πρωτόγονοι τύποι της Java

- **char**: $0..2^{16}-1$, γράφονται ως 'a', '\n', ..., με χρήση του συνόλου χαρακτήρων Unicode
- **byte**: $-2^7..2^7-1$
- **short**: $-2^{15}..2^{15}-1$
- **int**: $-2^{31}..2^{31}-1$, γράφονται με το συνηθισμένο τρόπο
- **long**: $-2^{63}..2^{63}-1$, γράφονται με χρήση ενός L στο τέλος
- **float**: IEEE 32-bit standard, γράφονται με χρήση ενός F στο τέλος
- **double**: IEEE 64-bit standard, γράφονται ως αριθμοί κινητής υποδιαστολής (π.χ., 1.2, 1.2e-5, ή 1e3)
- **boolean**: true και false
- Εκκεντρικοί τύποι: **void** και **null**

Κατασκευαζόμενοι τύποι στη Java

- Όλοι οι κατασκευαζόμενοι τύποι είναι **τύποι αναφορών (reference types)**
- Με άλλα λόγια είναι αναφορές σε αντικείμενα
 - Ονόματα κλάσεων, όπως π.χ. **Point**
 - Ονόματα κάποιας διαπροσωπείας (interface)
 - Ονόματα τύπων πινάκων, όπως π.χ. **Point[]** ή **int[]**

Συμβολοσειρές (strings)

- Προκαθορισμένος τύπος αλλά όχι πρωτόγονος: η κλάση **String**
- Μια σειρά από χαρακτήρες που περικλείονται από διπλές αποστρόφους και συμπεριφέρονται σα μια σταθερή συμβολοσειρά
- Αλλά στην πραγματικότητα είναι ένα στιγμιότυπο της κλάσης **String**, δηλαδή ένα αντικείμενο που περιέχει τη συγκεκριμένη σειρά χαρακτήρων

Αριθμητικοί τελεστές

- Για **int**: +, -, *, /, %, μοναδιαίος -

Έκφραση Java	Τιμή
1+2*3	7
15/7	2
15%7	1
-(6*7)	-42

- Για **double**: +, -, *, /, μοναδιαίος -

Έκφραση Java	Τιμή
6.0*7.0	42.0
15.0/7.0	2.142857142857143

Τελεστής συνένωσης

- Ο τελεστής `+` έχει ειδική υπερφόρτωση και εξαναγκασμό μετατροπής τύπου για την κλάση **String**

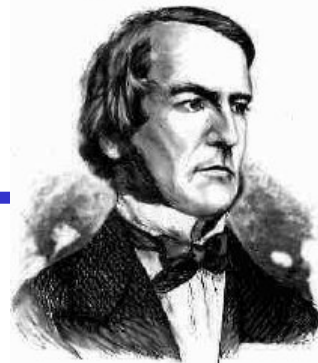
Έκφραση Java	Τιμή
<code>"123"+"456"</code>	<code>"123456"</code>
<code>"The answer is " + 42</code>	<code>"The answer is 42"</code>
<code>"" + (1.0/3.0)</code>	<code>"0.33333333333333333333"</code>
<code>1 + "2"</code>	<code>"12"</code>
<code>"1" + 2 + 3</code>	<code>"123"</code>
<code>2 + 2 + "2"</code>	<code>"42"</code>

Τελεστές σύγκρισης

- Υπάρχουν οι συνήθεις τελεστές σύγκρισης: `<`, `<=`, `>=`, και `>`, για αριθμητικούς τύπους
- Επίσης ορίζεται η ισότητα `==` και η ανισότητα `!=` για κάθε τύπο, συμπεριλαμβανομένου του τύπου **double** (σε αντίθεση με την ML)

Έκφραση Java	Τιμή
<code>1 <= 2</code>	<code>true</code>
<code>1.0 == 2.1</code>	<code>false</code>
<code>true != false</code>	<code>true</code>

Boolean τελεστές

- **&&** και **||**, που βραχυκυκλώνουν (όπως οι τελεστές **andalso** και **orelse** της ML)
- **!**, όπως ο τελεστής **not** της ML
- **a?b:c**, όπως το **if a then b else c** της ML

Έκφραση Java	Τιμή
1 <= 2 && 2 <= 3	true
1 < 2 1 > 2	true
1 < 2 ? 3 : 4	3

Τελεστές με παρενέργειες

- Ένας τελεστής έχει μια **παρενέργεια (side effect)** εάν αλλάζει κάτι στο περιβάλλον του προγράμματος, όπως για παράδειγμα την τιμή μιας μεταβλητής ή ένα στοιχείο ενός πίνακα
- Στην ML είδαμε μόνο **αγνούς (pure) τελεστές** – δηλαδή τελεστές χωρίς παρενέργειες
- Στη Java υπάρχουν και τελεστές με παρενέργειες

Αναθέσεις, Rvalues και Lvalues

- **a = b**: αλλάζει την τιμή του **a** και την κάνει ίση με τη **b**
- Η ύπαρξη αναθέσεων είναι ένα σημαντικό συστατικό και χαρακτηριστικό των προστακτικών γλωσσών
- Γιατί η ανάθεση **a = 1** έχει νόημα, αλλά όχι η **1 = a** ;
- Οι εκφράσεις στα δεξιά του **=** πρέπει να έχουν μια τιμή: π.χ. **a**, **1**, **a+1**, **f()** (εκτός αν είναι **void**), κ.λπ.
- Οι εκφράσεις στα αριστερά του **=** πρέπει να είναι θέσεις μνήμης: π.χ. **a** ή **d[2]**, αλλά όχι **1** ή **a+1**
- Τα δύο αυτά χαρακτηριστικά των εκφράσεων πολλές φορές αναφέρονται ως **rvalue** και **lvalue**

Τελεστές με παρενέργειες στη Java

- Σύνθετες αναθέσεις

Έκφραση Java	Σύντομη Έκφραση Java
<code>a = a+b</code>	<code>a += b</code>
<code>a = a-b</code>	<code>a -= b</code>
<code>a = a*b</code>	<code>a *= b</code>

- Αύξηση και μείωση κατά ένα

Έκφραση Java	Σύντομη Έκφραση Java
<code>a = a+1</code>	<code>a++</code>
<code>a = a-1</code>	<code>a--</code>

Τιμές και παρενέργειες

- Οι εκφράσεις με παρενέργειες έχουν τόσο τιμή όσο και κάποια παρενέργεια
- Η τιμή της ανάθεσης $x = y$ είναι η τιμή του y και η παρενέργειά της είναι να αλλάξει την τιμή του x σε αυτήν την τιμή

Έκφραση Java	Τιμή	Παρενέργεια
$a + (x=b) + c$	το άθροισμα των a , b και c	αλλάζει την τιμή του x , και την κάνει ίση με b
$(a=d) + (b=d) + (c=d)$	τρεις φορές η τιμή του d	αλλάζει τις τιμές των a , b και c , και τις κάνει όλες ίσες με το d
$a=b=c$	η τιμή του c	αλλάζει τις τιμές των a και b , και τις κάνει ίσες με το c

Εκφράσεις αύξησης και μείωσης κατά ένα

- Οι τιμές χρήσης των τελεστών αύξησης και μείωσης κατά ένα εξαρτώνται από την τοποθέτησή τους

Έκφραση Java	Τιμή	Παρενέργεια
a++	η παλιά τιμή του a	προσθέτει ένα στο a
++a	η νέα τιμή του a	προσθέτει ένα στο a
a--	η παλιά τιμή του a	αφαιρεί ένα από το a
--a	η νέα τιμή του a	αφαιρεί ένα από το a

Κλήσεις μεθόδου στιγμιότυπου (instance method)

Έκφραση Java	Τιμή
<code>s.length()</code>	το μήκος του String <code>s</code>
<code>s.equals(r)</code>	true εάν <code>s</code> και <code>r</code> είναι ίδια και false εάν όχι
<code>r.equals(s)</code>	το ίδιο με το παραπάνω
<code>s.toUpperCase()</code>	ένα αντικείμενο String που είναι το String <code>s</code> αλλά με κεφαλαία
<code>s.charAt(3)</code>	η τιμή του χαρακτήρα στη θέση 3 στο String <code>s</code> (δηλαδή, ο τέταρτος του χαρακτήρας)
<code>s.toUpperCase().charAt(3)</code>	η τιμή του χαρακτήρα στη θέση 3 στο String <code>s</code> με όλα κεφαλαία

Κλήσεις μεθόδου κλάσης (class method calls)

- Οι **μέθοδοι μιας κλάσης (class methods)** ορίζουν λειτουργίες που η κλάση ξέρει πώς να κάνει – δεν ορίζουν αντικείμενα της κλάσης
- Οι κλάσεις χρησιμεύουν ως τόποι ονομάτων
- Οι κλήσεις μεθόδων είναι κάτι σαν τις συνήθεις κλήσεις συναρτήσεων στις μη αντικειμενοστρεφείς γλώσσες

Έκφραση Java	Τιμή
<code>String.valueOf(1==2)</code>	"false"
<code>String.valueOf(6*7)</code>	"42"
<code>String.valueOf(1.0/3.0)</code>	"0.33333333333333333333"

Σύνταξη των κλήσεων μεθόδων

- Κλήση μεθόδου στιγμιότυπου:

```
<method-call> ::= <reference-expression>.<method-name>  
                      (<parameter-list>)
```

- Κλήση μεθόδου κλάσης:

```
<method-call> ::= <class-name>.<method-name>  
                      (<parameter-list>)
```

- Οποιαδήποτε από τις παραπάνω κλήσεις, αλλά από μια μέθοδο της ίδιας κλάσης:

```
<method-call> ::= <method-name> (<parameter-list>)
```

Εκφράσεις δημιουργίας αντικειμένων

- Δημιουργία ενός νέου αντικειμένου το οποίο είναι στιγμióτυπο κάποιας συγκεκριμένης κλάσης

```
<creation-expression> ::= new <class-name>  
                           (<parameter-list>)
```

- Οι παράμετροι περνιούνται σε έναν **κατασκευαστή (constructor)**—κάτι σαν μια ειδική μέθοδο της κλάσης

Έκφραση Java	Τιμή
<code>new String()</code>	ένα νέο String με μήκος μηδέν
<code>new String(s)</code>	ένα νέο String που περιλαμβάνει ένα αντίγραφο του String s
<code>new String(chars)</code>	ένα νέο String που περιλαμβάνει τους χαρακτήρες από τον πίνακα chars

Δεν υπάρχει τρόπος να καταστρέψουμε αντικείμενα

- Τα αντικείμενα δημιουργούνται με κλήση της **new**
- Όμως δεν υπάρχει άμεσος τρόπος να τα καταστρέψουμε ή να αποδεσμεύσουμε τη μνήμη που καταλαμβάνουν
- Αυτό γίνεται αυτόματα μέσω συλλογής σκουπιδιών (garbage collection)

Ανακύκλωση στην Αθήνα: Πού είναι ο κάδος, ο-έ-ο;

Γενικές πληροφορίες για τελεστές στη Java

- Όλοι οι τελεστές είναι αριστερά προσεταιριστικοί, εκτός από την ανάθεση
- Υπάρχουν 15 επίπεδα προτεραιότητας
 - Κάποια επίπεδα είναι προφανή: π.χ. ο τελεστής `*` έχει μεγαλύτερη προτεραιότητα από τον τελεστή `+`
 - Άλλα επίπεδα είναι λιγότερο προφανή: π.χ. ο τελεστής `<` έχει μεγαλύτερη προτεραιότητα από τον `!=`
- Επιτρέπονται πολλοί εξαναγκασμοί μετατροπής τύπου
 - Από `null` σε κάθε τύπο αναφοράς
 - Κάθε τιμή μπορεί να μετατραπεί σε `String` σε κάποια συνένωση
 - Ένας τύπος αναφοράς σε έναν άλλον (κάποιες φορές)

Κάποιες αριθμητικές μετατροπές τύπων

- Από **char** σε **int** πριν εφαρμοστεί κάποιος αριθμητικός τελεστής (εκτός της συνένωσης συμβολοσειρών)
- Από **int** σε **double** για δυαδικούς τελεστές που περιλαμβάνουν και τους δύο τύπους

Έκφραση Java	Τιμή
'a' + 'b'	195
1/3	0
1/3.0	0.3333333333333333
1/2+0.0	0.0
1/(2+0.0)	0.5

Εντολές εκφράσεων (expression statements)

- Όπως σε όλες τις προστακτικές γλώσσες, οι εντολές εκτελούνται για τις παρενέργειές τους

<expression-statement> ::= <expression> ;

- Η τιμή της έκφρασης, εάν υπάρχει, απορρίπτεται
- Η Java δεν επιτρέπει στην έκφραση να είναι κάτι χωρίς παρενέργειες, π.χ. **x == y**

Εντολή Java	Επεξήγηση
speed = 42;	Αποθήκευσε την τιμή 42 στη speed .
a++;	Αύξησε την τιμή του a κατά 1.
inTheRed = cost > balance;	Εάν η τιμή του cost είναι μεγαλύτερη από balance , θέσε την τιμή της inTheRed σε true , αλλιώς σε false .

Σύνθετες εντολές (compound statements)

```
<compound-statement> ::= { <statement-list> }  
<statement-list> ::= <statement> <statement-list> | <empty>
```

- Οι εντολές εκτελούνται με τη σειρά που εμφανίζονται
- Οι σύνθετες εντολές χρησιμοποιούνται και ως μπλοκ που δηλώνουν την εμβέλεια των μεταβλητών

Εντολή Java	Επεξήγηση
<pre>{ a = 0; b = 1; }</pre>	Αποθήκευσε μηδέν στο a , μετά αποθήκευσε ένα στο b .
<pre>{ a++; b++; c++; }</pre>	Αύξησε το a , μετά αύξησε το b , μετά αύξησε το c .
<pre>{ }</pre>	Μην κάνεις τίποτα.

Εντολές δηλώσεων

```
<declaration-statement> ::= <declaration> ;  
<declaration> ::= <type> <variable-name>  
                  | <type> <variable-name> = <expression>
```

- Ορισμός μεταβλητών με εμβέλεια μπλοκ

boolean done = false;	Ορίζει μια νέα μεταβλητή με όνομα done τύπου boolean , και την αρχικοποιεί σε false .
Point p;	Ορίζει μια νέα μεταβλητή με όνομα p τύπου Point . (και δεν την αρχικοποιεί.)
<pre>{ int temp = a; a = b; b = temp; }</pre>	Ανταλλάζει τις τιμές των ακέραιων μεταβλητών a και b .

Η εντολή `if`

```
<if-statement> ::= if (<expression>) <statement>  
                | if (<expression>) <statement> else <statement>
```

- Το ξεκρέμαστο **else** επιλύεται με το συνήθη τρόπο

Εντολή Java	Επεξήγηση
<code>if (i > 0) i--;</code>	Μείωσε το i , αλλά μόνο εάν είναι μεγαλύτερο από το μηδέν.
<code>if (a < b) b -= a; else a -= b;</code>	Αφαίρεσε το μικρότερο από τα a και b από το μεγαλύτερο.
<code>if (reset) { a = b = 0; reset = false; }</code>	Εάν η τιμή της reset είναι true , μηδένισε τα a και b και θέσε την τιμή της reset σε false .

Η εντολή `while`

`<while-statement> ::= while (<expression>) <statement>`

- Αποτίμησε την έκφραση *expression* – εάν είναι **false** μην κάνεις τίποτε
- Αλλιώς εκτέλεσε το *statement* και επανάλαβε
- Η επανάληψη είναι άλλο ένα χαρακτηριστικό των προστακτικών γλωσσών προγραμματισμού
- (Παρατηρήστε ότι επανάληψη χωρίς παρενέργειες δεν έχει νόημα, διότι η τιμή της έκφρασης πρέπει να αλλάζει)
- Εκτός από **while** η Java έχει επίσης **do** και **for** loops

Εντολή Java	Επεξήγηση
<code>while (a < 100) a += 5;</code>	Όσο το a είναι μικρότερο του 100, εξακολουθήσε να προσθέτεις 5 στο a .
<code>while (a != b) if (a < b) b -= a; else a -= b;</code>	Αφαίρεσε το μικρότερο των a και b από το μεγαλύτερο, ξανά και ξανά μέχρι να γίνουν ίσοι. (Αλγόριθμος του Ευκλείδη.)
<code>while (time > 0) { simulate(); time--; }</code>	Όσο η μεταβλητή time είναι μεγαλύτερη του μηδενός, κάλεσε τη μέθοδο simulate της τρέχουσας κλάσης και στη συνέχεια μείωσε κατά ένα την time .
<code>while (true) work();</code>	Κάλεσε τη μέθοδο work της τρέχουσας κλάσης ξανά και ξανά, για πάντα.

Η εντολή **return**

```
<return-statement> ::= return <expression>;  
                        | return;
```

- Οι μέθοδοι που επιστρέφουν κάποια τιμή πρέπει να εκτελέσουν μια εντολή **return** της πρώτης μορφής
- Οι μέθοδοι που δεν επιστρέφουν κάποια τιμή (δηλαδή οι μέθοδοι που έχουν ορισθεί ως **void**) μπορούν να εκτελέσουν μια εντολή **return** της δεύτερης μορφής

Ορισμοί κλάσεων

Παράδειγμα κλάσης: ConsCell

```
/**
 * A ConsCell is an element in a linked list of
 * ints.
 */
public class ConsCell {
    private int head;        // the first item in the list
    private ConsCell tail;   // rest of the list, or null

    /**
     * Construct a new ConsCell given its head and tail.
     * @param h the int contents of this cell
     * @param t the next ConsCell in the list, or null
     */
    public ConsCell(int h, ConsCell t) {
        head = h;
        tail = t;
    }
}
```

```
/**
 * Accessor for the head of this ConsCell.
 * @return the int contents of this cell
 */
public int getHead() {
    return head;
}

/**
 * Accessor for the tail of this ConsCell.
 * @return the next ConsCell in the list, or null
 */
public ConsCell getTail() {
    return tail;
}
}
```

Χρήση της κλάσης **ConsCell**

- Είναι αντίστοιχης λειτουργίας με το `cons` της ML
- Θέλουμε οι λίστες στη Java να είναι αντικειμενοστρεφείς: όπου η ML εφαρμόζει `::` σε μια λίστα, το αντικείμενο-λίστα σε Java πρέπει να είναι σε θέση να εφαρμόσει τη μέθοδο **`ConsCell`** στον εαυτό του
- Η ML εφαρμόζει **`length`** σε μια λίστα. Οι λίστες σε Java πρέπει να είναι σε θέση να υπολογίσουν το μήκος τους
- Κατά συνέπεια, δε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε **`null`** για την κενή λίστα

```

/**
 * An IntList is a list of ints.
 */
public class IntList {
    private ConsCell start; // list head, or null

    /**
     * Construct a new IntList given its first ConsCell.
     * @param s the first ConsCell in the list, or null
     */
    public IntList(ConsCell s) {
        start = s;
    }

    /**
     * Cons the given element h onto us and return the
     * resulting IntList.
     * @param h the head int for the new list
     * @return the IntList with head h, and us as tail
     */
    public IntList cons (int h) {
        return new IntList(new ConsCell(h, start));
    }
}

```

```
/**
 * Get our length.
 * @return our int length
 */
public int length() {
    int len = 0;
    ConsCell cell = start;
    while (cell != null) { // while not at end of list
        len++;
        cell = cell.getTail();
    }
    return len;
}
}
```

Χρήση της IntList

ML:

```
val a = nil;  
val b = 2::a;  
val c = 1::b;  
val x = (length a) + (length b) + (length c);
```

Java:

```
IntList a = new IntList(null);  
IntList b = a.cons(2);  
IntList c = b.cons(1);  
int x = a.length() + b.length() + c.length();
```

Τι είναι μια αναφορά;

- Μια **αναφορά (reference)** είναι μια τιμή που προσδιορίζει μονοσήμαντα κάποιο συγκεκριμένο αντικείμενο

```
public IntList(ConsCell s) {  
    start = s;  
}
```

- Αυτό που περνάμε ως όρισμα στον κατασκευαστή **IntList** δεν είναι ένα αντικείμενο—είναι μια αναφορά σε ένα αντικείμενο
- Αυτό που αποθηκεύεται στη μεταβλητή **start** δεν είναι ένα αντίγραφο του αντικειμένου αλλά μια αναφορά στο συγκεκριμένο αντικείμενο (το οποίο δεν αντιγράφεται)

Δείκτες

- Σε μια γλώσσα όπως η C ή η C++, υπάρχει ένας εύκολος τρόπος να σκεφτόμαστε τις αναφορές: μια αναφορά είναι ένας **δείκτης (pointer)**
- Με άλλα λόγια, μια αναφορά είναι η διεύθυνση ενός αντικειμένου στη μνήμη
- Τα συστήματα Java μπορούν, αν θέλουν, να υλοποιήσουν τις αναφορές με αυτόν τον τρόπο

Ναι, αλλά νόμιζα ότι...

- Έχω ακούσει από κάποιους ότι η Java είναι σαν τη C++ αλλά *χωρίς δείκτες...*
- Το παραπάνω είναι αληθές από μια οπτική γωνία
- Η C και η C++ κάνουν προφανή την πολύ στενή σχέση μεταξύ διευθύνσεων και δεικτών (π.χ. επιτρέπουν αριθμητική σε δείκτες)
- Τα προγράμματα σε Java δε μπορούν να καταλάβουν πώς υλοποιούνται οι αναφορές: οι αναφορές είναι απλά τιμές που προσδιορίζουν μοναδικά κάθε αντικείμενο

Σύγκριση μεταξύ Java και C++

- Μια μεταβλητή στη C++ μπορεί να έχει ως τιμή ένα αντικείμενο ή ένα δείκτη σε ένα αντικείμενο
- Υπάρχουν δύο επιλογείς:
 - `a->x` επιλέγει μια μέθοδο ή ένα πεδίο `x` όταν το `a` είναι ένας δείκτης σε ένα αντικείμενο
 - `a.x` επιλέγει το `x` όταν το `a` είναι ένα αντικείμενο
- Μια μεταβλητή στη Java δε μπορεί να έχει ως τιμή ένα αντικείμενο, μόνο μια αναφορά σε ένα αντικείμενο
- Δηλαδή υπάρχει μόνο ένας επιλογέας:
 - `a.x` επιλέγει το `x` όταν το `a` είναι μια αναφορά σε ένα αντικείμενο

Σύγκριση C++ και Java

Πρόγραμμα σε C++	Αντίστοιχο στη Java
<pre>IntList* p; p = new IntList(0); p->length(); p = q;</pre>	<pre>IntList p; p = new IntList(null); p.length(); p = q;</pre>
<pre>IntList p(0); p.length(); p = q;</pre>	Δεν υπάρχει αντίστοιχο

Σύντομες οδηγίες χρήσης για τη Java

Εκτύπωση κειμένου εξόδου

- Υπάρχει το προκαθορισμένο αντικείμενο: **System.out**
- Το οποίο έχει δύο μεθόδους:
 - **print(x)** που τυπώνει το **x**, και
 - **println(x)** που τυπώνει το **x** και ένα χαρακτήρα νέας γραμμής
- Οι μέθοδοι αυτοί είναι υπερφορτωμένες για όλους τους τύπους παραμέτρων

Εκτύπωση μιας IntList

```
/**
 * Print ourself to System.out.
 */
public void print() {
    System.out.print("[");
    ConsCell a = start;
    while (a != null) {
        System.out.print(a.getHead());
        a = a.getTail();
        if (a != null) System.out.print(",");
    }
    System.out.println("]");
}
```

Η μέθοδος `main`

- Μια κλάση μπορεί να έχει μια μέθοδο `main` ως εξής:

```
public static void main(String[] args) {  
    ...  
}
```

- Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται ως το σημείο έναρξης της κλάσης όταν αυτή τρέξει ως εφαρμογή
- Η λέξη κλειδί **`static`** την κάνει μια μέθοδο της κλάσης (class method). Πρέπει να χρησιμοποιείται με φειδώ!

Η κλάση Driver

```
class Driver {  
    public static void main(String[] args) {  
        IntList a = new IntList(null);  
        IntList b = a.cons(2);  
        IntList c = b.cons(1);  
        int x = a.length() + b.length() + c.length();  
        a.print();  
        b.print();  
        c.print();  
        System.out.println(x);  
    }  
}
```

Μετάφραση και τρέξιμο του προγράμματος

- Τρεις κλάσεις προς μετάφραση, σε τρία αρχεία:
ConsCell.java, **IntList.java** και **Driver.java**
- (Όνομα αρχείου = όνομα κλάσης + **.java**)
- Μεταφράζουμε τα αρχεία με χρήση της εντολής **javac**
 - Μπορούν να μεταγλωττιστούν ένα προς ένα
 - Η με χρήση της εντολής **javac Driver.java** όλα μαζί
- Ο compiler παράγει **.class** αρχεία
- Χρησιμοποιούμε τον Java launcher (εντολή **java**) για να τρέξουμε τη μέθοδο **main** ενός **.class** αρχείου